

3. Реалізація міждисциплінарних зв'язків на заняттях з фахових дисциплін.

4. Безперервний моніторинг процесу формування ПКК майбутніх учителів початкової школи.

Таким чином, сучасний майбутній учитель повинен мати глибокі психолого-педагогічні знання щодо педагогічного спілкування, здібності до педагогічного проектування та організації навчальної ситуації, яка сприяла би формуванню культури як регулятора поведінки, була би гарантом взаємоповаги та гармонізації особистісних і загальнолюдських інтересів, а також високий рівень професійної підготовки у своїй предметній сфері; володіти гуманістичними педагогічними технологіями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боровець О. В. Комунікативна компетентність як умова ефективної професійної діяльності учителя початкової школи / О. В. Боровець // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Херсон : Айлант, 2011. – Вип. 58. – Ч. 1. – С. 203–208.

2. Веред Л. Г. Підготовка вчителя початкової школи до професійної діяльності [Електронний ресурс] : / Л. Г. Веред // Зб. наук. пр.– Вип. 5. – К., 2011. – Режим доступу до збірника : <http://www.psyh.kiev.ua/>

3. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. / Наталія Павлівна Волкова. – К. : Академія, 2006. – 256 с.

4. Володько В. М. Основні компоненти загальнопедагогічної підготовки майбутнього вчителя / В. М. Володько // Проблеми сучасної педагогічної освіти : зб. ст. Крим. держ. гуманіт. ін-т. – К. – 2001. – Вип. 3. – С. 25–42.

5. Грітченко Т. Я. Формування професійно-мовного стилю спілкування майбутнього вчителя початкової школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Грітченко Тетяна Яківна. – Умань, 2012. – 261 с.

Хмірова Кристина,

студентка 7 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Н. М.Щербакова**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ВИВЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ

Проблема готовності майбутнього вчителя до організації суб`єкт-суб`єктної взаємодії з учнями є однією з актуальних у сучасній педагогічній науці. У Концепції Нової української школи наголошено на суб`єктності учіння, необхідності оволодіння учнями способами навчальної діяльності, досвіду взаємодії з іншими людьми. А це можливо лише за умови готовності майбутнього вчителя початкової школи організувати освітній процес на основі гуманної, партнерської взаємодії. У науці проблемі підготовки вчителя до професійної діяльності й організації суб`єкт-суб`єктної взаємодії зокрема,

присвячено праці А. Бойко, Л. Бурман, Н. Гавриш, О. Кіліченко, О. Лінник, О. Матвієнко та інших.

Аналіз джерельної бази дозволив визначити структурні компоненти готовності майбутнього вчителя до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії – це мотиваційний, змістовий, діяльнісний та рефлексивний компоненти. З метою вивчення рівня готовності майбутніх учителів до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії нами були розроблені критерії та показники до кожного компонента. Так, критерієм мотиваційного компонента було ставлення до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, а його показниками – усвідомлення необхідності суб'єкт-суб'єктної взаємодії та прагнення до її організації як необхідного процесу, що забезпечує повноцінний розвиток та підготовку учнів до подальшого навчання.

Змістовий компонент характеризувався фахово-практичною зорієнтованістю й обізнаністю майбутніх учителів із способами організації взаємодії. Цей критерій деталізувався такими показниками як: теоретичні та методичні знання вчителя початкової школи щодо особливостей взаємодії з учнями молодшого шкільного віку, а також це знання про психологічні особливості молодших школярів, які дозволять майбутнім педагогам ефективно організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію.

Уміння створювати комфортні умови для суб'єкт-суб'єктної взаємодії – це критерій діяльнісного компонента готовності майбутнього вчителя. Його показниками були вміння організовувати спільну діяльність з учнями початкової школи та володіння вербальними й невербальними формами організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Важливе значення в структурі підготовки майбутнього вчителя до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії мав четвертий, рефлексивний компонент. Його критерієм була здатність студентів до самоаналізу і самооцінки, а показниками – вміння критично оцінювати власні дії та прагнення до самовдосконалення.

Методика експерименту включала розробку завдань відповідно до кожного показника. Тож студентам пропонувалося 8 завдань, які були спрямовані на виявлення розвитку кожного компонента готовності майбутнього вчителя до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями молодшого шкільного віку. З метою характеристики сформованості визначених компонентів готовності було розроблено систему оцінювання в балах (3,2,1,0).

Математична обробка результатів виконаних завдань дозволила визначити особистісні характеристики сформованості готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії кожного студента. На підставі цього всі респонденти, які брали участь в експерименті, були поділені за виокремленими на початку експериментальної роботи рівнями готовності до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями. Так, студентів з високим рівнем готовності в ЕГ було 20 %, а в КГ – 22 %. До середнього рівня було віднесено 45 % студентів у ЕГ та 43,3 % – у КГ. Початковий рівень готовності до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії було виявлено в 35 % студентів ЕГ та 33,3 % студентів КГ.

Отримані дані показали, що в процесі підготовки майбутніх учителів до визначеної діяльності студенти частіше мають недостатні знання та практичні вміння й не завжди готові рефлексивно ставитись до себе й своїх дій у контексті організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Тому для нас важливо було визначити й впровадити в процес професійної підготовки майбутніх учителів початкової

школи педагогічні умови (забезпечення змістового спілкування викладача і студентів у процесі навчання; використання методів та форм навчання, які забезпечують суб'єктну позицію студента; виконання практичних завдань, спрямованих на проектування суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя й учня) з метою підвищення рівня їх готовності до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Красюк Л. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до педагогічної діяльності: теоретичний аспект / Л. Красюк // Гуманітарний вісник ДВНХ «ПХДПУ ім. Г. Сковороди». – 2017. – № 28 (1). – С. 156-160.

2. Ліннік О. О. Майбутній учитель як суб'єкт педагогічної взаємодії: підготовка до співпраці з молодшими школярами : монографія / О. О. Ліннік. – К. : Слово, 2014. – 304 с.

Світлана Чекушкіна,

студентка 6 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **О.В. Голуб**, канд. пед. н., доцент (БДПУ)

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

На сучасному етапі розвитку педагогічної науки, розвиток творчої активності школярів є однією з найбільш актуальних і гострих проблем. Перед сучасною загальноосвітньою школою стоїть задача систематичного і цілеспрямованого розвитку творчої активності учнів. Молодший шкільний вік є сензитивним для розвитку творчої активності особистості, так як серед переваг цього віку можна відзначити інтенсивний інтелектуальний і емоційний розвиток, схильність до фантазування. У цьому віці спостерігається зміна провідного виду діяльності від гри до навчальної діяльності, що дозволяє ефективно розвивати творчу активність саме в молодшому шкільному віці.

Проблема творчої активності завжди була у полі зору вчених. Педагогічний аспект зазначеної проблеми досліджували Амонашвілі Ш., Бушуєва Л., Захаренко О., Майорова Н., Сухомлинський В., Чернецька Н. та ін.

Творча активність вважається найвищим рівнем пізнавальної активності учнів і розглядається як мета та зміст її досягнення. Багатогранність проблеми формування творчої активності знайшла своє відображення у різноманітних підходах до її визначення: як якості особистості як специфічної потреби особистості, як творчої діяльності. Творча активність найчастіше розглядається у двох аспектах: як стихійний процес творення нового і як сукупність властивостей особистості, які забезпечують її залучення у цей процес.

Майорова Н. визначає три рівні у розвитку творчої активності школярів: